هەرێمی کوردستانی عێراق
ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی ـ عێراق

پڕۆتۆکۆلەکان

٢٤

٢٠٠٠ ـ بەرگی بیست و چوارەم

چاپی یەکەم ٢٠٠١

پێڕست:

پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی دەستپێک ل٥
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە یەک ل٢١
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە دوو ل٧١
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە سێ ل٧٥
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە چوار ل١٠١
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە پێنج ل١٠٧
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە شەش ل١٥٩
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە حەوت ل١٧٩
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە هەشت ل١٩٥
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە نۆ ل٢١٩
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە دە ل٢٧٥
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە یازدە ل٣٠١
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە دوازدە ل٣٨١
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە سێزدە ل٤٠١
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە چواردە ل٤٢٧
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە پازدە ل٤٤٩
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە شازدە ل٤٩١
پرۆتۆکۆڵی دانیشتنی ژمارە حەڤدە ل٥٢١

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژمارە (٨)

سێ شەممە ڕێكەوتی ٢٠٠٠/١٠/١٠

كات (١٠)ی سەر لەبەیانی ڕۆژی سێ شەممە ڕێكەوتی ٢٠٠٠/١٠/١٠ ئەنجومەنی نیشتمانیی كوردستانی عێراق بەسەرۆكایەتی بەڕێز د.ڕۆژ نوری شاوەیس سەرۆكی ئەنجومەن و، بە ئامادەبوونی بەڕێز فەرسەت ئەحمەد عەبدوڵلا سكرتێری ئەنجومەن، دانیشتنی (ژمارە هەشت)ی خولی ئاسایی دووەمی، ساڵی (٢٠٠٠)ی خۆی بەست.

بەرنامەی كار:

بەپێی حوكمەكانی برگە(١)ی ماددە(٢٠) لە پێڕەوی هەمواركراوی ناوخۆی ئەنجومەنی نیشتمانیی كوردستانی عێراق ژمارە(١)ی ساڵی ١٩٩٢، دەستەی سەرۆكایەتی ئەنجومەن بڕیاری دا بەرنامەی كاری دانیشتنی (ژمارە هەشت)ی خۆی لە كات (١٠)دەی سەر لە بەیانی ڕۆژی سێ شەممە ڕێكەوتی ٢٠٠٠/١٠/١٠ دا بەم شێوەیە بێت:

١ـ خوێندنەوەی یەكەمی هەموار كردنی یاسای ژمارە(٩)ی ساڵی ١٩٩٣ی وەزارەتی ناوخۆی هەرێمی كوردستانی عێراق.

٢ـ خستنەڕوو وگفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەی یاسای سەندیكای پزیشكانی هەرێمی كوردستانی عێراق.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان، دانیشتنەكەمان بەناوی گەلی كوردستانەوە دەست پێ دەكەین، دانیشتنی ژمارە (٨)ی خولی دووەمی ساڵی نۆیەمی ئەنجومەنی نیشتمانیی كوردستانی عێراق دەكەینەوە، بەڕێزان بەرنامەی كاری ئەمڕۆمان پێك هاتووە لەدوو خاڵ:

١ـ خوێندنەوەی یەكەمی هەموار كردنی یاسای ژمارە (٩)ی ساڵی ١٩٩٣ی وەزارەتی ناوخۆی هەرێمی كوردستانی عێراق.

٢ـ خستنەڕوو وگفتوگۆ كردن لەسەر پرۆژەی یاسای سەندیكای پزیشكانی هەرێمی كوردستانی عێراق.

هەروەها لەسەر داوای بەڕێز سەرۆكی كوتلەی پارتی دیموكراتی كوردستان كە گفتوگۆی تطوراتی بارودۆخی فەلەستین و یوگسلافیا بكرێت بەپێی برگە شەشی ماددە (٥٤)ی پێڕەوی ناوخۆی ئەنجومەن، ئەگەر تێبینی یەك، شتێك هەبێت لەم بارەیەوە، بیخەینە دەنگدانەوە. لەبەر زروفی تایبەتی فەلەستین و یوگسلافیا ئەو دوومادەیە ئێمەش بەپەسەندی دەزانین كە لەراستیدا لە دانیشتنی ئەمڕۆماندا باس بكرێت، تكایە كێ پەسندی دەكات دەستی بەرز بكاتەوە.. زۆر سوپاس.. كێ پەسەندی ناكات دەستی بەرزبكاتەوە.. بەتێكڕای دەنگ هەردوو خاڵەكە خرایە سەر بەرنامەی كاری ئەمڕۆمان. تكایە ئەندامێكی بەڕێزی لیژنەی یاسا بفەرموێتە ئێرە بۆ خوێندنەوەی یەكەمی هەموار كردنی یاسای ژمارە (٩)ی ساڵی ١٩٩٣ی وەزارەتی ناوخۆی هەرێمی كوردستانی عێراق.

بەڕێز شێروان ناسح:

مشروع

استناداً الى احكام الفقرة(١)من المادة(٥٦)من القانون رقم(١)لسنة ١٩٩٢وبناءاً على ماعرضه مجلس الوزراء قرر المجلس الوطني لكوردستان العراق بجلسته المنعقدة في / / ٢٠٠٠ مايلي :-

اولاً/

فك ارتباط مديريات الدفاع المدني لمحافظات الاقليم من وزارة الداخلية بكافة ملاكاتها وسياراتها

والياتها واجهزتها وممتلكاتها ومراكز الاطفاء التابعة لها وربطها بوزارة البلديات والسياحة من الناحية الوظيفية والفنية.

ثانياً/

١- يحتفظ رجل الشرطة والاطفاء بنفس رتبهم ودرجاتهم الوظيفية الحالية ويطبق بحقهم قانون الخدمة والتقاعد لقوى الامن الداخلي رقم(١)لسنة ١٩٧٨المعدل.

٢- يبقى ارتباط منتسبي قوى الامن الداخلي في مديريات الدفاع المدني بوزارة الداخلية من ناحية التعيين والترقية والتقاعد والاستقالة.

٣- يخول وزير البلديات والسياحة الصلاحية المخولة لوزير الداخلية بموجب قانون العقوبات العسكري رقم(١٣)لسنة ١٩٤٠المعدل وقانون اصول المحاكمات العسكرية رقم(٤٤)لسنة ١٩٤١المعدل فيما يتعلق بتوجيه العقوبات لمنتسبي قوى الامن الداخلي في مديريات الدفاع المدني.

٤-لايعمل بأي نص يتعارض واحكام هذا القرار.

٥- على الوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القرار.

٦- ينفذ هذا القرار اعتباراً من تاريخ نشره في جريدة وقائع كوردستان.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

زۆر سوپاس، پرۆژەکە ئاراستەی هەردوو لیژنەی یاساو لیژنەی ناوخۆ دەکەین، بەڕێزان خاڵی دووەم گفتوگۆ لەسەر پرۆژەی یاسای سەندیکای پزیشکانی هەرێمی کوردستانی عێراقە، لەوانەیە زۆر وەخت بکێشێ لەبەر ئەوە پێشنیار دەکەین کە ئەو دوو خاڵەی پەسەندمان کرد دەربارەی فەلەستین و یوگسلافیا کە سێیەم وچوارەمن پێش ئەم خاڵەی بخەین بۆ ئەوەی لەپێشدا دەست بەو باسە بکەین بە تەئکید تەواو دەبێت، چەندیش فریاکەوتین لەخاڵی دووەم کە ئێستا دەبێ بە چوارەم ئەو وەختە لەدانیشتنی ئەمڕۆدا بەردەوام دەبین لەسەری، بەپێی پێڕەوی ناوخۆ دەیخەمە دەنگدانەوە.. کێ پەسەندی دەکات کە ئەو دووخاڵە پێش بخەین .. تکایە دەستی بەرز بکاتەوە.. کێ پەسەندی ناکات.. بەتێکڕای دەنگ بڕیاری لەسەر درا، بەڕێزان ئێستا دەست بەخاڵی دووەمی نوێ دەکەین کە دەربارەی بارودۆخی فەلەستینە، با کاک فەرەنسۆ مەوزوعەکە بخاتەڕوو.

بەڕێز فەرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

چەند رۆژێکە بارێکی نالەبار لە فەلەستین روویداوە زۆربەی زۆری دەوڵەتانی جیهان نەک تەنیا عەرەبی وئیسلامی گرنگییەکی زۆریان بەراپەرینی فەلەستینیەکانی داوە. زۆربەی هەرەزۆری دەوڵەتان و میللەتانیش ئیدانەی ئیسرائیل دەکەن کە بەچەکی زیندوو لە فەلەستینیەکان دەدەن لەو فەلەستینیە بێ چەکانە، بۆیە من پێم باش بوو هەڤاڵەکان برادەرەکانم لە ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان بەشداری لەوە بکەن ئەوانیش راوبۆچونی خۆیان سەبارەت بەڕاپەرینەکە دەربڕن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو بەڕێزانەی دەیانەوێ لەم بارەیەوە قسە بکەن تکایە دەستیان بەرز بکەنەوە ئەوانەی دەستیان بەرزکردۆتەوە ئەو ناوانەن بەڕێزان، کاک د.رزگار، سەفەر محمد، کاک عبدالخالق، کاک ئیبراهیم، کاک زاهیر، کاک شێخ جعفەر، کاک د.ناسح، کاک شێخ محسن مفتی ، کاک مەلامحمود دێرشەوی، کاک رجب شعبان، کەسی تر هەیە ناوی نەوترا بێ؟ کاک عبدالخالق فەرموو..

هەرێمی کوردستانی عێراق
ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پرۆتۆکۆلەکان

٢٦

٢٠٠١ ــ بەرگی بیست و شەش

چاپی یەکەم ٢٠٠١

پێڕست:

پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی دەستپێك ٢٠٠١/٣/١٥ ـــــــــ ل ٧
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە یەك ٢٠٠١/٣/١٨ ـــــــــ ل ١٦
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە دوو ٢٠٠١/٣/٢٨ ـــــــــ ل ١٩
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە سێ ٢٠٠١/٣/٣١ ـــــــــ ل ٥٦
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە چوار ٢٠٠١/٤/٢ ـــــــــ ل ٧٢
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە پێنج ٢٠٠١/٤/٩ ـــــــــ ل ١٠٨
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە شەش ٢٠٠١/٤/١١ ـــــــــ ل١٥٤
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە حەوت ٢٠٠١/٤/١٨ ـــــــــ ل١٨٠
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە هەشت ٢٠٠١/٥/٢ ـــــــــ ل٢٢٥
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە نۆ ٢٠٠١/٥/١٦ ـــــــــ ل٢٥٦
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە دە ٢٠٠١/٥/١٧ ـــــــــ ل٢٩٤
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە یازدە ٢٠٠١/٦/٤ ـــــــــ ل٣٣٠
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە دوازدە ٢٠٠١/٦/٥ ـــــــــ ل٣٤٢
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە سیازدە ٢٠٠١/٦/٢٠ ـــــــــ ل٣٩٧
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە چواردە ٢٠٠١/٦/٢٦ ـــــــــ ل٤٤٠
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە پازدە ٢٠٠١/٦/٢٧ ـــــــــ ل٤٥١
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە شازدە ٢٠٠١/٦/٢٨ ـــــــــ ل ٤٥٨
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە حەڤدە ٢٠٠١/٦/٣٠ ـــــــــ ل ٥٥٠
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە یەكی نارەسمی ٢٠٠١/٣/٣٠ ـــــــــ ل ٥٦٩
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە یەكی نائاسایی ٢٠٠١/٧/٢ ـــــــــ ل ٥٩٠
پرۆتۆكۆڵی دانیشتنی ژمارە دووی نائاسایی ٢٠٠١/٨/١٥ ـــــــــ ل ٦٣٤

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٢)

سێ شەممە ڕێکەوتی ٥/٦/٢٠٠١

کاتژمێر (١٠)ی سەر لەبەیانی رۆژی سێ شەممە ڕێکەوتی(٥/٦/٢٠٠١) ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق بەسەرۆکایەتی بەڕێز د.ڕۆژ نوری شاوەیس سەرۆکی ئەنجومەن و، بە ئامادەبوونی بەڕێز فەرسەت ئەحمەد عەبدوڵلا سکرتێری ئەنجومەن، دانیشتنی (ژمارە دوانزە)ی خولی ئاسایی یەکەمی، ساڵی (٢٠٠١)ی خۆی بەست.

بەرنامەی کار:

بەپێی حوکمەکانی بڕگە(١)ی مادده(٢٠) لە پێڕەوی هەموارکراوی ناوخۆی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق ژمارە(١)ی ساڵی ١٩٩٢، دەستەی سەرۆکایەتی ئەنجومەن بڕیاری دا بەرنامەی کاری دانیشتنی (ژمارەدوانزەی)ی خۆی لە کاتژمێر (١٠)دەی سەر لە بەیانی رۆژی سێ شەممە ڕێکەوتی ٥/٦/٢٠٠١ دا بەم شێوەیە بێت:

١- بەرچاوخستن وگفتوگۆ لەسەر پرۆژەی سێیەم هەموارکردنی یاسای ژمارە(٩)ی ساڵی ١٩٩٣ی وەزارەتی ناوخۆ.

٢- بەرچاوخستن وگفتوگۆ لەسەر پرۆژەی بڕیاری تایبەت بە موعامەلەکانی سەرلەنوێ تۆمارکردنەوە لە قەزای زاخۆ.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بەناوی خوای بەخشندە و میهرەبان، بەناوی گەلی کوردستان دانیشتنی ئەمرۆمان دەست پێدەکەین، پێشەکی بەخێرهاتنی گەرمی بەڕێز وەزیری ناوخۆ کاک فاضل میرانی دەکەم. بەرنامەی کاری ئەمرۆمان دوو خاڵە.١- بەرچاوخستن وگفتوگۆ لەسەر پرۆژەی سێیەم هەموارکردنی یاسای ژمارە(٩)ی ساڵی ١٩٩٣ی وەزارەتی ناوخۆ.

٢- بەرچاوخستن وگفتوگۆ لەسەر پرۆژەی بڕیاری تایبەت بە موعامەلەکانی سەرلەنوێ تۆمارکردنەوە لە قەزای زاخۆ.

بڕیار وایە بۆ خاڵی دووەمیش بەڕێز وەزیری شارەوانی و گەشت و گوزاریش ئامادە بێت، هیوا دارین تا دەگەینە ئەو خاڵە ئەویش بگات.داوا لە ئەندامانی لیژنەی یاسایی دەکەم کە ئەندامێکیان بفەرمووێتە سەر سەکۆ، کاکە رەش نەقشبەندیش بابفەرموێ بۆ وەڵامدانەوەی تێبینیەکان. سەبارەت بەو پرۆژەیە لیژنەی دارایی دەتوانن هەر لە شوێنی خۆیان بەدواداچوونی تێبینیەکان بکەن، سەبارەت بە خاڵی دووەم لەوانەیە بە جۆرێکی تر بێت.فەرموون

بەڕێز شـــــێـــــروان ناصح حـــــەیدەری:

بسم الله الرحمن الرحيم
بأسم الشعب
المجلس الوطني لكوردستان العراق
رقم القرار:
تاريخ القرار:

قرار

استناداً الى احكام الفقرة/ ١ من المادة/ ٥٦ من القانون رقم/ ١ لسنة ١٩٩٢ وبناءاً على ما عرضه وزير الداخلية ووافق عليه مجلس وزراء اقليم كوردستان العراق، قرر المجلس الوطني لكوردستان العراق بجلسته المنعقدة بتأريخ(/ /٢٠٠١) اصدار القانون الآتي:

قانون التعديل الثالث لقانون وزارة الداخلية
رقم(٩)لسنة ١٩٩٣لاقليم كوردستان العراق

المادة الاولى:

استحداث مديرية عامة(المديرية العامة لشرطة المرور)يترأسها مدير عام لاتقل رتبته عن رتبة عقيد شرطة ترتبط بوزارة الداخلية.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:
تێبینی لیژنەی یاسا لەسەر ئەم ماددەیە.

بەڕێز حـــــسین علی کـــــمـــــال:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــومـــــەن.

تێبینیمان لەسەر ئەم ماددەیە بەم جۆرەیە: زیادکردنی وشەی (بأسم) بۆ پێش(المديرية العامة لشرطة المرور)، سوپاس.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــومـــــەن:

(يراسها)دەبێتە (يترأسها)، لیژنەی ناوخۆ هیچ تێبینی هەیە؟

بەڕێز حـــــسین علی کـــــمـــــال:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــومـــــەن.

لیژنەی ناوخۆ کۆبونەوەی خۆی کردو تێبینیەکەمان بەم شێوەیەی خوارەوەیە:
السيد رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق

م/رأي اللجنة

كتابكم المرقم(ك/٢٣)في ٢٠٠١/٥/١٩

اجتمعت لجنة الشؤون الداخلية اليوم لدراسة ومناقشة مشروع قانون التعديل الثالث لقانون وزارة الداخلية رقم(٩)لسنة ١٩٩٣ وبعد دراسته تم تأييد مشروع التعديل الثالث لكونه يساهم في تنظيم وتسهيل وتحسين وتطبيق القوانين ذات العلاقة بالمرور وهو في المحصلة يخدم المواطنين في الاقليم ويتماشى مع التطوير الحاصل في عاصمة الاقليم الآن.

وتقبلوا فائق التقدير والاحترام

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بەڕێز جەنابی وەزیری ناوخۆ هیچ تێبینیتان هەیە؟

بەڕێز فاضل میرانی/ وەزیری ناوخۆ:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لە اسباب موجبە، ئێمە پشتگیری تێبینیەکانی لیژنەی ناوخۆی پەرلەمان دەکەین ،چونکە لە نێوان مرور و وەزارەتی ناوخۆ بازنەیەک هەبوو بە ناوی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیسی هەرێمی کوردستان، ئەم بازنەیە زیاتر بەربەستی لە ڕێگای کارەکانی هاوولاتیان دروست دەکرد، و فرمانەکان بە شێوەیەکی راستەو خۆ نەدەگەیشتە مرور، بە تایبەتی ئەمڕۆ مرور فەرمانگەیەکی ئەمنی و خزمەتگوزاریە لە یەک کاتدا لەکوردستاندا هەم لایەنە ئەمنیەکەی و هەم لایەنە خزمەتگوزاریەکەی، بۆیە پێشنیارمان هەر ئەوە بوو کە بەڕێوەبەرایەتیەکی گشتی بۆ مرور لە هەرێمی کوردستان دروست بێت و راستەوخۆ بە وەزارەتی ناوخۆ بەسترابێتەوە، بۆ ئاسان کردنی ئیش و کاری هاوولاتیان لە رووی ئەمنی و خزمەتگوزاریەوە لە ڕێگای ئەم بەڕێوەبەرایەتیەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

تێبینیتان هەیە لەسەر زیاد کردنی وشەی (باسم)؟ نییە. ئەو بەڕێزانەی تێبینیان هەیە با دەستیان بەرز بکەنەوە تاکو ناونووسیان بکەین. مامۆستا مەلا هادی فەرموو

بەڕێز مەلا هادی کوێخا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن،

لە ماددەی یەکەم نووسراوە(استحداث مديرية عامة(المديرية العامة لشرطة المرور)) بکرێتە (استحداث مديرية عامة باسم مديرية المرور العامة)، سوپاس

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کاک ڕەجەب شعبان فەرموو

بەڕێز رجب شـــــعـــــبــــــان:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــومـــــەن،

لە جیاتی (یراسها)بکرێتە (یدیرها) لەبەر ئەوەی بەرێوەبەرایەتیە، لە زمانی عەرەبی جوانتر دێت ، سوپاس.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــومـــــەن:

کاک جەمیل فەرموو.

بەڕێز جـــــەمـــــیل عـــــەبدی سندی:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــومـــــەن.

رای لیژنەی دارایی و ئابووری دەخوێنمەوە

السيد رئيس البرلمان المحترم

م/مشروع تعديل قانون وزارة الداخلية

تحيةً واحتراماً

اجتمعت لجنتنا في١٦/٥/٢٠٠١ ظهراً لدراسة ومناقشة مشروع تعديل قانون وزارة الداخلية وندرج ادناه ملاحظاتنا وتوصياتنا حسب الاكثرية:

١- إنه ليس التعديل الاول لقانون وزارة الداخلية حيث سبق وأن تم فك مديريات الدفاع المدني من هذه الوزارة ثم ربطها بوزارة البلديات والسياحة.

٢- في ديباجته أخطاء لغوية من الضروري تصحيحها الى(ماعرضه وزير الداخلية ووافق عليه مجلس الوزراء لإقليم كوردستان العراق).

٣- المادة الاولى أن تقرأ المديرية العامة المستحدثة بأسم(المديرية العامة لشرطة المرور) وكذلك في المادة الثانية.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــومـــــەن:

هەموو راپۆرتەکە بخوێنەوە لەبەر ئەوەی بۆ ئێمە نەهاتووە.

بەڕێز جـــــەمـــــیل عـــــەبدی سندی:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــومـــــەن،

٤- المادة الثانية: تقديم الفقرة(٢)الى الفقرة(١).

هذا ولكم الامرمع التقدير

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــومـــــەن:

سوپاس، لیژنەی یاسایی وەڵامتان بۆ هەر سێ بۆچوونەکە.

بەڕێز کـــاکـــەرەش نەقـــشـــبـــەندی:

بـەڕێز ســـــەرۆکـی ئـەنجـــــومــــــەن،

سەبارەت بە تێبینیەکەی کاک رەجەب،(یدیرها) تا رادەیەک لەوانەیە باشتر بێت،(یراسها)ش دەبێت و لەیاسادا هاتووە،ئیمە وەکو لیژنەی یاسا لاریمان نییە ببێتە یدیرها.سەبارەت بەوەی کاک جەمیل فەرمووی ناونیشان هەموو کاتێ پێش دەکەوێت نەک بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکە دروست کەیت و ئەوجا صفەتەکەی بدەیێ، وەکو بەڕێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵ یان بەڕێوەبەرایەتی گشتی بەیتەرە، ئەوەیش وەکو ئەوانی تر بەڕێوەبەرایەتی گشتی هاتووچۆ دەبێت. خۆ بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکە بۆ لایەنێک یان کۆمەڵێک دەکرێت ئەویش ناویان لە پێشەوە هاتووە ، بە رای من وەکو خۆی کە هاتووە زۆر باشە و هیچ عەیبی نییە، خۆی دیباجەکەش لە بنەڕەتدا چاککراوەتەوە، کە خوێندمانەوە چاکمان کردەوە، بە چاککراوەیی خوێندرایەوە، بەو هەڵە چاپیانە نەخوێندراوەتەوە،ئەگەر برادەران تێبینیان کردبێت.سوپاس

بـەڕێز ســـــەرۆکـی ئـەنجـــــومــــــەن:

تێبینی تر هەیە؟ کاک جەمیل فەرموو

بـەڕێز جـــــەمــــــیـل عـــــەبدی سندی:

بـەڕێز ســـــەرۆکـی ئـەنجـــــومــــــەن،

راستە لە وەزارەتی ناوخۆ زۆر شت وا هاتووە وەکو بەڕێز کاکەرەش فەرمووی، لە بنەڕەتدا بەڕێوەبەرایەتی گشتییە، لەبەر ئەوەی مروری گشتی هەیە یان مروری نەخشەدانان هەیە ، زۆر جۆری مرور هەیە، خۆی ئەو استحداثە بۆ ئەوەیە کە بەڕێوەبەرایەتیەکی گشتی بۆ مرور دابندرێ بۆ سەر ئەو بەشانە، لەبەر ئەوە چاکتر وایە بکرێتە(المديرية العامة لشرطة المرور) ئەوە زۆر لەو بەشانە دەگرێتەوە ، سوپاس

بـەڕێز ســـــەرۆکـی ئـەنجـــــومــــــەن:

بەڕێز کاکەرەش فەرموو.

بەڕێز کـــاکـــەرەش نەقـــشـــبـــەندی:

بـەڕێز ســـــەرۆکـی ئـەنجـــــومــــــەن،

باشە بەڕێوەبەرایەتی گشتی هاتوو چۆ چی لێ بکەین ؟ئەویش بڵێین بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس، یان بەڕێوەبەرایەتی گشتی رەگەزنامە ، وەکو هەر دەزگایەکی سەر بە وەزارەتی ناوخۆ بە ناونیشانی خۆیان هاتوون، بە مەعقولی نازانین لاری بکەینەوە (مديرية الشرطة العامة)زۆر سروشتی یە ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

بەڕێز جەنابی وەزیری ناوخۆ فەرموو.

بەڕێز فاضل میرانی/ وەزیری ناوخۆ:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن،

کۆمەڵێ مامۆستا لێرەن و عەرەبی زانن، من دەڵێم صیفەتەکە بۆ بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکە دەگەڕێتەوە و بەس، لەبەر ئەوەی(مدیریة) ئەگەر مضاف بوو (مضاف الیە) کەی مرکب بوو (عامة)دەخرێتە دوای (مدیریة)تەکە مباشرة،ئەگەر مضاف الیە مرکب نەبوو (لا اکثر من اسم واحد)ئەو کاتە عامەکە دەچێتە دواوە (المدیریة العامة لشرطة المرور)من پشتگیری ئەو پێشنیارە دەکەم، وەک (مدیریة الزراعة العامة)یان(المدیریة العامة للالبسة الجاهزة)بە دیدی من بارێکی لوغەوی هەیە، لەوانەیە مامۆستایان لەمن باشتر بزانن، من پشتگیری ئەوە دەکەم (المدیریة العامة لشرطة المرور) لەبەر ئەوەی (شرطة المرور) ناوێکی مرکبە مضافەکەی مدیریە یە لەبەر ئەوە دەبێ صفەتەکە بۆ مدیریەتەکە بێت، لێرەدا دەبێ پێش بکەوێ، بەلام لە ناوی تاک دەبێ لە دواوە بێت، لەبەر ئەوە دارشتنی لوغەوی وا باشترە. جیاوازیەکی زۆر لە نێوان سەرۆکی فەرمانگە و بەڕێوەبەری فەرمانگە هەیە، بە تایبەتی لە بابەتی سەربازیەوە زیاتر یتراسها دەبێ لەبەر ئەوەی ڕێنماییەکان بە شێوەی تاک دەدرێ، بۆیە یتراسها باشترە لە یدیرها.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

سوپاس بۆ جەنابی وەزیری ناوخۆ، بۆچوونەکەی ڕاستە، هەر بۆ دڵنیایی لە مامۆستا مەلا تاهیریش دەپرسین ، مامۆستا فەرموو.

بەڕێز مامۆستا مەلا طاهر :

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن،

پشتگیری ڕای جەنابی کاک فاضل دەکەم وەکو دەڵێن(حمامة جرعی حومة الجندل اسجعي)کە دوو اضافە لەنێواندا بێت ئەوە نابەلیغ دەبێت ئەوەی کاک فاضل تەواوە، ڕای کاک جەمیل زۆر ڕێکە، ئەوەی تر وەکو جەنابتان گوتتان یتراسها باشترە لە یراسها ،سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەگەر لیژنەی یاسایی لاریان نەبێ ئەوانە دەخەینە سەری، هەر بۆ کورت کردنەوە لەپێشدا ئەو هەڵانە چاک دەکەینەوە(بناءاً علی ماعرضە وزیر الداخلیة و وافق علیه مجلس وزراء اقلیم کوردستان العراق)الوزراء نابێت. یاسای یەکەم هەموار کردن نییە سێیەم هەموارکردنە، لە ماددەی یەکەم کە پێویستی بە دەنگ دان هەیە، ماددەی یەکەم بەم شێوەیە دەبێ:

المادة الاولی :

تستحدث مديرية عامة باسم (المديرية العامة لشرطة المرور)يترأسها مدير عام لاتقل رتبته عن رتبة عقيد شرطة ترتبط بوزارة الداخلية.

جارێکی تر بیخوێننەوە تاکو بیخەینە دەنگ دانەوە

بەڕێز شیروان ناصح حەیدەری:

المادة الاولى:

تستحدث مديرية عامة باسم (المديرية العامة لشرطة المرور)يترأسها مدير عام لاتقل رتبته عن رتبة عقيد شرطة ترتبط بوزارة الداخلية.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کێ ماددەی یەکەم بەو شێوەیەی کە خوێندرایەوە پەسەند دەکات؟ کێ پەسەندی ناکات؟ ماددەی یەکەم بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا .

بەڕێز شیروان ناصح حەیدەری:

المادة الثانية:

تعدل المادة الرابعة من القانون رقم(٩)لسنة ١٩٩٣ وتقرأ كالآتي:

١ـ اضافة المديرية العامة لشرطة المرور الى المديريات العامة الواردة ذكرها في المادة الرابعة من قانون وزارة الداخلية رقم(٩)لسنة ١٩٩٣واعتبارها الفقرة(٧)من المادة اعلاه.

٢ـ فك ارتباط مديريات شرطة المرور في المحافظات عن مديرية الشرطة العامة وربطها بالمديرية العامة لشرطة المرور مع كافة تشكيلاتها.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

رای لیژنەی یاسایی لەم بارەیەوە تکایە.

بەڕێز حسین علی کمال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن،

رامان لەسەر ماددەی دووەم بەم شێوەیەیە: ٢ـ ئاڵوگۆڕ کردنی جێگای برگەی (١) و(٢) لە مادەی دووەمی پرۆژەکە. واتە برگە(١) دەبێتە (٢) و برگە (٢)دەبێتە (١).

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لیژنەی ناوخۆ تێبینیتان لەسەر هەیە؟

بەڕێز حسین علی کمال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن،

لەگەڵ ناوەرۆکی ماددەکەین .

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لیژنەی دارایی فەرموون.

بەڕێز جەمیل عەبدی سندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن،

هەر وەک لە بڕگەی چوارەمی ڕاپۆرتەکەماندا هاتووە، بڕگەی (١) و(٢) شوێنەکانیان ئاڵوگۆڕ بکرێت.خاڵی دووەمیش(المديرية العامة لشرطة المرور) هەروەکو دەنگدانی لەسەر کراوە وا جێگیر بکرێ.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو بەڕێزانەی تێبینیان هەیە دەستیان بەرز بکەنەوە تاکو ناونوسیان بکەین، دیارە تێبینی نییە، لیژنەی یاسا لەم بارەیەوە چی دەڵێ؟

بەڕێز کاکەڕەش نەقشبەندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن،

تەنها شوێنی بڕگەکان بگۆڕدرێ ، ئەوەی تر هەر وەک کاک جەمیل ئاماژەی بۆ کرد چۆن دەنگدانی لەسەر کرا ئەوها جێگیر بکرێ، سوپاس

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

جەنابی وەزیری ناوخۆ رەخنەی لەسەر ئاڵوگۆڕەکە هەیە؟ نییە.

کەواتە بەو شێوەیەی کە ئێستا دەتانەوێ بیخوێننەوە تاکو بیخەینە دەنگ دانەوە.

بەڕێز شێروان ناصح حەیدەری:

ئێستا بڕگە یەک بە بڕگە دوو دەخوێنمەوە و بڕگە دوو بە بڕگە یەک دەخوێنمەوە

المادة الثانية:

تعدل المادة الرابعة من القانون رقم(٩)لسنة ١٩٩٣ وتقرأ كالآتي:

١- فك ارتباط مديريات شرطة المرور في المحافظات عن مديرية الشرطة العامة وربطها بالمديرية العامة لشرطة المرور مع كافة تشكيلاتها.

٢- اضافة المديرية العامة لشرطة المرور الى المديريات العامة الواردة ذكرها في المادة الرابعة من قانون وزارة الداخلية رقم(٩)لسنة ١٩٩٣واعتبارها الفقرة(٧)من المادة اعلاه.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

دەیخەینە دەنگدانەوە، کێ ئەو ماددەیە بەو شێوەیەی خوێندرایەوە پەسەند دەکات ؟ کێ پەسەندی ناکات؟ ماددەکە بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا.

بەڕێز شێروان ناصح حەیدەری:

المادة الثالثة :

لا يعمل بأي نص يتعارض واحكام هذا القانون.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

هیچ تێبینی هەیە؟ دیارە نییە. ئەو ماددەیەش دەخەینە دەنگ دانەوە، کێ ئەو ماددەیە پەسەند دەکات؟ کێ پەسەندی ناکات؟ ماددەکە بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا.

بەڕێز شێروان ناصح حەیدەری:

المادة الرابعة:

على مجلس الوزراء تنفيذ احكام هذا القانون.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

هیچ تێبینی هەیە؟ دیارە نییە. ئەو ماددەیەش دەخەینە دەنگ دانەوە، کێ ماددەی چوارەم بەو شێوەیەی خوێندرایەوە پەسەند دەکات؟ کێ پەسەندی ناکات؟ ماددەکە بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا.

بەڕێز شێروان ناصح حەیدەری:

المادة الخامسة:

ينفذ هذا القانون من تاريخ صدوره.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەس تێبینی هەیە؟ حاکم سەفەر فەرموو.

بەڕێز سەفەر محمد حسین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بە رای من (وينشر في جريدة وقائع كوردستان) زیاد بکرێ باشترە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

تێبینی تر هەیە کاک فەرسەت فەرموو.

بەڕێز فرسەت احمد عبدالله/ سکرتێری ئەنجومەن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر تەماشای دیباجەی ئەو پرۆژەیە بکەین کە لە ئەنجومەنی وەزیران هاتووە، ئەوان وای دادەنێن کە اقرار کردنی لەناو پەرلەمان مێژووی دەرچوونیەتی، خۆی لە راستیدا مێژووی تشریعە،اصدار پاش تشریع دێت، جا بە پێی کات لەوانەیە بە یەک رۆژ بێت یان بە دە رۆژ بێت، لەبەر ئەوە تاکو توشی ئەو اشکالە نەبین ، وەکو بنەمایەکی گشتی لە هەموو یاسایەکدا بکرێتە (من تاريخ

نشـره) له ڕۆژنامەی ڕەسمیدا، بڵاو کردنەوەش دوا ناکەوێت لەوانەیە سێ یان چوار ڕۆژێک دوا بکەوێ، لەبەر ئەوە من وا پێشنیار دەکەم ماددەی پێنجەم ببێتە(ینفـذ هذا القـانون من تاريخ نشره في جريدة وقائع كوردستان)سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لیژنەی یاسا هیچ لاریتان هەیە؟ نییە. جەنابی وەزیری ناوخۆ ؟ئەویش لاری نییە. کەواتە بەو شێوەیەی کە پێشنیارتان کرد بیخوێننەوە تاکو بیخەینە دەنگدانەوە.

بەڕێز شێروان ناصح حەیدەری:

المادة الخامسة:

ينفذ هذا القانون من تاريخ نشره في جريدة وقائع كوردستان.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کێ ماددەی پێنجەم بەو شێوەیەی خوێندرایەوە پەسەند دەکات؟ کێ پەسەندی ناکات؟ ماددەکە بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا.

ئێستا هەموو پڕۆژەکە دەخەینە دەنگ دانەوە، کێ هەموو پڕۆژەکە پەسەند دەکات؟ کێ پەسەندی ناکات ؟ پڕۆژەکە بە تێکڕای دەنگ وەرگیرا. خاڵی یەکەمی بەرنامەی کارمان تەواو بوو.

بۆ خاڵی دووەم داوا لە کاک جەمیل دەکەین بفەمووێتە سەر سەکۆ، لیژنەی یاسایی بڕیارەکە بخوێننەوە.

بەڕێز شێروان ناصح حەیدەری:

«قرار»

استناداً الى احكام الفقرة/ ١ من المادة/ ٥٦ من قانون المجلس الوطني لكوردستان العراق رقم/ ١ لسنة ١٩٩٢ المعدل وبناءاً على ما عرضه مجلس وزراء اقليم كوردستان.
قرر المجلس الوطني بجلسته المنعقدة بتأريخ(/ /٢٠٠١) اصدار القرار الآتي:

المادة الاولى:

تبطل معاملات التسجيل المجدد الجارية على الاراضي الزراعية الواقعة خارج حدود البلديات ضمن اعمال ملاحظية التسجيل العقاري في زاخو لكونها مشمولة باحكام قانون الاصلاح الزراعي رقم/ ١١٧ لسنة/ ١٩٧٠ عدا المعاملات المسجلة باسم الدولة.

المادة الثانية:

تبطل معاملات التسجيل المجدد الجارية على الاراضي الواقعة داخل حدود البلديات ضمن اعمال ملاحظية التسجيل العقاري في زاخو لعدم استيفائها الشكل القانوني المنصوص عليه في قانون التسجيل العقاري رقم/ ٤٣ لسنة ١٩٧١ المعدل عدا المعاملات المصدقة من قبل محكمة تمييز اقليم كوردستان.

بە ناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

بە ناوی گەلەوە

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

ژمارەی دەرهێنان: ٥

رۆژی دەرهێنان: ٢٠٠١/٦/٦

پشت بە حوکمەکانی برگە (١)ی ماددەی (٥٦) و ماددەی (٥٣) لە یاسای ژمارە (١)ی هەموارکراوی ساڵی (١٩٩٢)و، لەسەر داواکردنی وەزیری ناوخۆ ورەزامەندی ئەنجومەنی وەزیران وئەو یاسارکارییەش کە ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق لە دانیشتنی ژمارە(١٢)ی رۆژی (٢٠٠١/٦/٥)یدا ئەنجامی داوەو، بەپێی ئەو دەسەڵاتەش کە برگە(٣)ی یاسای ژمارە(١٠)ی ساڵی ١٩٩٧پێمانی داوە، بریاری دەرهێنانی ئەم یاسایەمان دا:

یاسای
ژمارە (٥)ی ساڵی ٢٠٠١
یاسای سێیەم هەموارکردنی یاسای ژمارە(٩)ی ساڵی ١٩٩٣ی وەزارەتی ناوخۆی هەرێمی کوردستانی عێراق

ماددەی یەکەم:

بەڕێوەبەرییەکی گشتی نوێ بەناوی(بەڕێوەبەریی گشتیی پۆلیسی هاتوچۆ)سەر بەوەزارەتی ناوخۆ دادەمەزرێ، بەڕێوەبەرێکی گشتی سەرۆکایەتیی دەکا روتبەکەی لە روتبەی عەقیدی پۆلیس کەمتر نەبێ.

ماددەی دووەم:

ماددەی چوارەمی یاسای ژمارە(٩)ی ساڵی(١٩٩٣)هەموار دەکرێ و، بەم شێوەیە دەخوێنرێتەوە:

١ـ بەڕێوەبەرێتیی گشتی پۆلیسی هاتوچۆ، بۆ ئەو بەڕێوەبەرێتییە گشتیانە زیاد دەکرێ کە لە ماددەی چوارەمی یاسای ژمارە(٩)ی ساڵی(١٩٩٣)ی وەزارەتی ناوخۆدا ناویان هاتووەو، دەبێ بە برگەی(٧)ی ماددەکەی سەرەوە.

٢ـ بەڕێوەبەرییەکانی پۆلیسی هاتوچۆی پارێزگاکان بەخۆیان و هەموو پێکهاتەکانیانەوە،

له بەڕێوەبەرێتیی گشتیی پۆلیس دەکرێنەوەو بە بەڕێوەبەرێتیی گشتیی پۆلیسی هاتوچۆوە دەبەسترێن.

ماددەی سێیەم:

هەر دەقێ پێچەوانەی حوکمەکانی ئەم یاسایە بێت، ناخرێتە بەرکار.

ماددەی چوارەم:

پێویستە ئەنجومەنی وەزیران حوکمەکانی ئەم یاسایە بخەنە بەرکار.

ماددەی پێنجەم:.

ئەم یاسایە لە رۆژی بڵاوکردنەوەی لە(وەقایعی کوردستان)دا، دەخرێتە بەرکار.

د.رۆژ نوری شاوەیس
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق